Školní rok 2026/2027

Preventivní program školy

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola, Praha 9 – Horní Počernice, Ratibořická 1700 193 00
Jméno a příjmení ředitele	PhDr. Ing. Hana Kindlová
Telefon na ředitele	281927650
E-mail na ředitele	reditelka@zs-hp.cz

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Hana Žáčková / Mgr. Dana Svatošová		
Telefon	281927650		
E-mail	zackha@zs-hp.cz / svatda@zs-hp.cz		
Specializační studium	Ano	Ne	
Realizátor vzdělávání	PPP pro Prahu 1,2 a 4		

Jméno výchovného poradce	Mgr. Lenka Brabcová		
Telefon	281927649		
E-mail	brable@zs-hp.cz		
Specializační studium	Ano		
Realizátor vzdělávání	PgF UK		

Jméno školního psychologa	Mgr. Stáňa Benáková
Telefon	737894545
E-mail	psycholog@zs-hp.cz

Jméno speciálního pedagoga	Mgr. Eva Jungwirthová Mgr. Irena Krchová
Telefon	281923296
E-mail	eva.jungwirthova@zs-hp.cz irena.krchova@zs-hp.cz

	Počet tříd	Počet žáků/studentů	Počet ped. pracovníků
ZŠ - I stupeň	14	320	14 (+ 8 učí na 1. i 2. stupni)
ZŠ - II.stupeň	8	216	17 (+ 8 ped. učí na obou stupních)
Celkem	**21**	536	39

2.STRUČNÁ ANALÝZA SITUACE*(metodika str. 7)*

Základní škola se nachází ve dvou budovách v klidné části východního okraje hlavního města Prahy na rozhraní staré a nové zástavby. Obě budovy jsou propojeny chodbou. V„malé budově“ jsou učebny pro 1. a 2. třídy, jídelna a několik oddělení družiny využívajících přilehlou zahradu. V hlavní budově jsou učebny pro žáky od 1. do 9. tříd a v nové půdní vestavbě dvě oddělení družiny. Škola využívá venkovní sportovní areál, je vybavena tělocvičnou, počítačovou učebnou, digitální jazykovou laboratoří Robotel, učebnou pro výuku Pč, učebnou Vv, kuchyňkou, mobilní digitální třídou s 15 netbooky. V učebnách je nainstalováno 16 interaktivních tabulí.

Ve školním roce 2026/2027 školu navštěvuje 536 žáků bydlících převážně v Horních Počernicích. Žáci jsou rozděleni do 22 tříd, z toho 14 tříd je na 1. stupni, 8 tříd tvoří 2. stupeň. Ve škole máme 13 asistentů pedagoga.

Jsme akreditované středisko pro školení v rámci DVPP a SMART Centrum interaktivní výuky. Od roku 2015 jsme fakultní školou UK Pedagogické fakulty. Naše škola je zapojena do projektu ekoškola..

Kolem školy je park, sportovní areál, v těsné blízkosti ZUŠ a DDM. V místě jsou další dětská hřiště, tenisový areál, divadlo a divadlo v přírodě. Poblíž školy je zastávka MHD.

Prvořadým úkolem naší školy je plnění povinné školní docházky a příprava žáků k dalšímu studiu. Vyučování probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ZV ZŠ Ratibořická platný od 1.9.2021.

Komunikace s rodiči je vedena prostřednictvím přímého kontaktu – třídní schůzky, konzultační hodiny, individuální konzultace, dále přes žáky, webové stránky školy, telefonicky a elektronicky. Je to jeden ze základních momentů, který eliminuje záškoláctví, nekázeň, pozdní příchody, problematické vztahy mezi žáky apod. Ve škole pracuje K - klub (občanské sdružení rodičů a přátel dětí), velkou tradici zde má KMČ. Volnočasové aktivity zajišťuje žákům DDM v bezprostředním sousedství školy.

Pravidelně pořádáme zájezdy do Anglie, dle možností rovněž výměnné pobyty v Německu. Každý rok vyjíždí žáci na lyžařský kurz.

Žáci jsou každoročně seznámeni se školním řádem, který je umístěn v učebnách a na webových stránkách školy a výňatek též v ZŽ. Žáci mají možnost podílet se na samosprávě školy prostřednictvím Žákovské rady složené ze zástupců 5. až 9. tříd, která se pravidelně jedenkrát měsíčně, případně dle potřeby setkává s vedením školy.

Ve třídách a na chodbách jsou ve velké míře prezentovány práce žáků bez výběru, tak aby byly poskytovány rovné příležitosti všem bez rozdílu. Vytváříme tím vědomě prostor pro budování vzájemné úcty a sebeúcty.

Také v tomto školním roce pokračujeme v zákazu užívání mobilních telefonů po celou dobu výuky včetně přestávek s výjimkou cíleného užívání mobilních telefonů k výukovým účelům.

Mezi problémové oblasti patří nebezpečné chování na internetu, zejména zveřejňování osobních informací na sociálních sítích. Ukazuje se, že je potřeba žákům opakovaně připomínat zásady osobního bezpečí rovněž i v oblasti virtuální reality. Proto také preventivní působení zaměřujeme také tímto směrem.

Prioritou zůstává práce s třídními kolektivy a rozvíjení kamarádských vztahů mezi žáky. Velkou pozornost věnujeme budování pozitivního klimatu ve škole a prevenci rizikového chování. Především z tohoto důvodu realizujeme ucelený preventivní program pro žáky 1. až 9. ročníku zaměřený na podporu pozitivních vztahů a posilování vazeb mezi žáky. Druhou oblastí, na kterou se zaměřujeme v rámci preventivních programů, ale rovněž i v třídnických hodinách je prevence šikany a v současné době především kyberšikany.
Setkáváme se s případy experimentování s návykovými látkami (kouření) v prostorách školy nebo v její blízkosti. Jednou z priorit bude tedy nadále i prevence v této oblasti.
Ke komunikaci se zákonnými zástupci a se žáky využíváme jednotné komunikační kanály (Bakaláři, Google učebna), avšak po zkušenostech, je-li to možné, upřednostňujeme osobní setkávání. V oblasti komunikace se žáky a jejich zákonnými zástupci poskytujeme pedagogům možnosti pro další sebevzdělávání a zvyšování kompetencí v této oblasti.
Zvýšenou pozornost věnujeme péči o duševní zdraví žáků. Zhoršení psychického zdraví žáků vnímáme jako důsledek distnční výuky, omezení sociálních kontaktů s vrstevníky, zvýšené množství času stráveného u moderních technologií a naopak omezení koníčků apod. Velkou pomocí je nám v tomto případě práce školní psycholožky, která poskytuje našim žákům pomoc nejenom dlouhodobě plánovanou, ale především v případech akutní potřeby.

Způsoby realizace

- Vnitřní zdoje
  - Školní poradenské pracoviště
  - Výchovný poradce Mgr. Lenka Brabcová
  - Školní metodik prevence Mgr. Hana Žáčková
  - Školní psycholog Mgr. Stáňa Benáková
  - Speciální pedagog: Mgr. Eva Jungwirthová, Mgr.Irena Krchová
  - Pedagogové
  - Výchovná komise
  - Třídní schůzky
  - Žákovská rada

- Vnější zdroje
  - Projekt Odyssea – certifikovaný poskytovatel programů školské primární prevence rizikového chování, lektorka Mgr. Ivana Šircová, telefon: 777 084 246
  - protidrogový koordinátor městské části Prahy 20,odbor sociálních věcí a školství, telefon: 271 071 646
  - Bc.Matěj Koudelka, Mgr. David Mička prevence PPP pro Prahu 3 a 9, telefon: 606708217
  - Proxima Sociale
  - Městská knihovna Hloubětín
  - Městská policie Praha
  - Policie ČR
  - Fakultní Thomayerova nemocnice
  - SANANIM

V případě kauz přímo se týkajících zaměstnanců školy a jejich rodinných příslušníků budou k jejich řešení vždy přizván obvodní metodik prevence. Teprve na základě jejích šetření a doporučení bude rozhodnuto o následujícím postupu.

Školní poradenské pracoviště

Vedení školy

- Konzultace se zákonnými zástupci
- Konzultace s pedagogy
- Konzultace se žáky
- Podpora pedagogů, žáků dle potřeby
- Schvalování výchovných opatření, prevence

Školní psycholog

Provádí psychologickou diagnostiku žáků
Poskytuje psychologické poradenství žákům s osobními, výchovnými nebo výukovými
Potížemi
Poskytuje psychologické poradenství rodičům a zákonným zástupcům žáků
Spolupracuje s pedagogy
Poskytuje krizovou intervenci
Zjišťuje studijní předpoklady a podílí se na kariérovém poradenství
Pracuje s třídními kolektivy
Provádí anonymní šetření a průzkumy
Spolupracuje s dalšími organizacemi a zprostředkovává jejich služby

Metodik prevence

- Vzdělávání a metodické vedení pedagogických pracovníků v oblasti prevence a rovných příležitostí pro všechny žáky
- Příprava podmínek pro integraci žáků s poruchami chování
- Shromažďování odborných zpráv (poruchy chování)
- Ankety, dotazníky
- Primární prevence
- Konzultace se zákonnými zástupci
- Konzultace s pedagogy
- Konzultace se žáky

Výchovný poradce

- Kariérové poradenství
- Podílení se na IVP
- Příprava podmínek pro integraci žáků s poruchami učení
- Shromažďování odborných zpráv (poruchy učení)
- Konzultace se zákonnými zástupci
- Konzultace s pedagogy
- Sociometrie

Speciální pedagog

- Konzultace se zákonnými zástupci
- Konzultace s pedagogy
- Podpora pedagogů, žáků dle potřeby
- Sociometrie

Třídní učitel

- Konzultace se zákonnými zástupci
- Konzultace s ostatními pedagogy
- Konzultace s vedením školy

- Podpora žáků dle potřeby – IVP, IVÝP
- Záznamy o vývoji žáka

STANOVENÍ CÍLŮ PPŠ

- **Pedagogové**
- zajistit odborné a průběžné vzdělání ŠMP, výchovného poradce a ostatních pedagogických pracovníků
- preventivně působit v co nejširší oblasti rizikových forem chování
- zajistit rovné příležitosti pro všechny žáky v oblasti vzdělání a postavení v třídním kolektivu
- zvýšit vnímavost na negativní jevy při dozoru nad žáky
- spolupracovat a zapojovat se do projektů, akcí realizovaných jinými odbornými subjekty
- udržovat dobré vztahy mezi rodinou a školou
- realizovat pravidelné schůzky s rodiči
- zapojovat rodiče do aktivit školy

- **Žáci**

Cíl:	**Formování kladných mezilidských vztahů na úrovni žák – žák, žák – učitel, posílení sociálních kompetencí žáků, aktuální orientace v oblasti právních norem.**
Ukazatele dosažení cíle:	Dotazníkové šetření na závěr programu
Zdůvodnění cíle:	Kladné mezilidské vztahy uvnitř třídních kolektivů i v rámci celé školy jsou základním předpokladem k omezení projevů šikany i dalších forem rizikového chování. Základní orientace v oblasti práv a povinností přispívá k posilování zodpovědnosti , též jako prevence záškoláctví.
Návaznost na dlouhodobé cíle	Cíl vychází z dlouhodobé snahy o vytvoření zdravých mezilidských vztahů, koresponduje s preventivními opatřeními proti šikaně i dalším formám rizikového chování, např. rasismu, xenofobie. Důraz kladen i na hodnotovou orientaci žáka, chápání práv a povinností jako něco, co je pro každého jedince závazné.

Cíl:	**Nastartovat prevenci rizikového chování v době, kdy je možné tyto postoje utvářet, ne pouze ovlivňovat**
Ukazatele dosažení cíle:	Dotazníkové šetření na závěr programu. Rozbor problematiky s třídními učiteli.
Zdůvodnění cíle:	Základní orientace dětí v oblasti rizik, která je mohou ohrozit, vede ke správným životním postojům. Děti se učí správnému životnímu stylu, navazují kontakt s vrstevníky i dospělými, dovedou respektovat druhé i obhájit vlastní bezpečí.

Návaznost na dlouhodobé cíle	Cíl vychází z dlouhodobé snahy o zprostředkování přiměřených informací žákům mladšího školního věku, které se pak stávají východiskem pro další preventivní působení.

Cíl:	**Zvýšit množství informací o návykových látkách, sociálně patologických jevech a projevech chování. Rozvíjet sociální kompetence žáků a schopnost přemýšlet o vlastních postojích v možných rizikových situacích.**
Ukazatele dosažení cíle:	Hodnocení zúčastněných a organizátorů akcí, evaluace. Výsledky zadaných aktivit a prací žáků.
Zdůvodnění cíle:	Nutnost seznámení žáků s vlivy návykových látek na lidské zdraví a mezilidské vztahy. Rozšířit znalosti o možnostech přenosu viru HIV.
Návaznost na dlouhodobé cíle	Omezení negativních vlivů působících na osobnost dítěte. Podporování žáků k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem.

Cíl:	**Prevence virtuálních drog a jednotlivých typů rizik v kyberprostoru**
Ukazatele dosažení cíle:	Žáci znají pozitiva a negativa virtuálních drog, pravidla používání a znají rizika jejich porušování.
Zdůvodnění cíle:	Nutnost informovat žáky o působení virtuálních drog.
Návaznost na dlouhodobé cíle	Předcházení zdravotním, sociálním a psychickým problémům při nadměrném užívání virtuálních drog.

Cíl:	**Posílit spolupráci rodiny a školy, zvýšit informovanost rodičů o dění ve škole, mezi rodiči a pedagogy rozvinout vztahy založené na vzájemné důvěře**
Ukazatele dosažení cíle:	Počet společných programů pro rodiče a děti, tradiční akce školy, které se každoročně opakují, narůstající počet zúčastněných rodičů, kladný ohlas ze strany rodičů i žáků.
Zdůvodnění cíle:	Jednotné působení na žáky ze strany rodičů i pedagogů a jejich vzájemná informovanost a spolupráce je předpokladem úspěšné prevence a rozpoznání rizikového chování žáků, zejména záškoláctví a zneužívání návykových látek.
Návaznost na dlouhodobé cíle	Cíl vychází z dlouhodobé koncepce vzájemné spolupráce rodiny a školy jako nástroje prevence rizikového chování.

POZNÁMKA:

Také ve školním roce 2026 - 2027 bude škola pokračovat v realizaci třídnických hodin a to ve všech třídách od 4. do 9. ročníku.

Další aktivity v rámci primární prevence budou zařazeny dle aktuální nabídky spolupracujících institucí.

4. SKLADBA AKTIVIT PPŠ PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY

a) Pedagogové

Realizace	Počet proškolených pedagogů	Počet hodin	Vzdělávací akce
5.11.	1	8	Jak na neukázněné dítě ve skupině
Bude upřesněno	Bude upřesněno	3	Práce s nekázní ve školní družině
19.1.27	1	8	Řešení konfliktůpomocí nenásilné komunikace
28.8.	Celý pedagogický sbor	6	Jak se chovat v rizikových a nebezpečných situacích

b) Žáci

Tematické bloky ve výuce zaměřené na prevenci rizikového chování

Primární prevence rizikového chování u žáků se zaměřuje prioritně na předcházení rozvoje rizik, které směřují zejména k následujícím rizikovým projevům v chování žáků:

1. agrese, šikana, kyberšikana, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
2. záškoláctví
3. závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling
4. rizikové sporty a rizikové chování v dopravě
5. spektrum poruch příjmu potravy
6. negativní působení sekt
7. sexuální rizikové chování
8.První pomoc při úrazech
9. Wellbeing

Ročník	**Předmět**	**Vzdělávací oblast**	**Téma** **Oblast PRCH**

.1.	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Škola – prostředí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa v okolí školy. Rodina – soužití lidí, mezilidské vztahy, vzájemná pomoc. Zdraví – zásady zdravého životního stylu. Zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim. Pravidla bezpečného chování při hrách a sportování. Bezpečná cesta do školy.
2.	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Bezpečná cesta do školy. Chování ve škole – dodržování pravidel. Zdraví a zdravý životní styl, Předcházení nemocem, úrazy. Osobní bezpečí. Etická výchova
3.	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Zásady slušného chování. Národnostní rozdíly, tolerance. Bezpečí na silnici. Bezpečné trávení volného času. Péče o zdraví. Základy první pomoci. Životospráva, zdravá výživa. Metodika Kočičí zahrada.
4.	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Mezilidské vztahy, pravidla komunikace a spolupráce mezi lidmi. Funkce rodiny. Zdraví. Osobní bezpečí. Rizikové situace ohrožující zdraví. Chování při ohrožení. Základy první pomoci. Návykové látky – kouření. Dobronauti
5.	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Péče o zdraví. Zdravý životní styl. Partnerství a rodičovství. Základy sexuální výchovy. Právo a protiprávní jednání. Návykové látky. Závislosti.

			První pomoc.

6.	Občanská výchova	Výchova k občanství/ Osobnostně sociální výchova (pilotní výuka)	Naše vlast Rodina. Naše škola. Základní lidská práva. Právní řád. Práva dítěte a jejich ochrana, šikana, diskriminace / Sociálně osobnostní výchova
6.	Pracovní činnosti	Zdraví	První pomoc při úrazech
7.	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	Vztahy v rodině. Komunikační dovednosti. Kamarádství, přátelství.Osobní bezpečí. Chování v krizových situací – využívání odborné pomoci. Pozitivní životní cíle a hodnoty. Ochrana zdraví. Zdravá výživa. Vznik závislostí. Tělesné a duševní zdraví.
7.	Občanská výchova	Výchova k občanství	Základní lidská práva. Právo v každodenním životě. Protiprávní jednání, druhy a postihy**. 1,2,3,7**
8.	Občanská výchova	Výchova k občanství	Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých, systém osobních hodnot, sebehodnocení.
8.	Pracovní činnosti	Zdraví	První pomoc při úrazech

8.	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	Právní řád České republiky.Protiprávní jednání. Právo v každodenním životě. Odpovědnost za své zdraví. Regenerace. Základní postupy první pomoci. Chování a ochrana v situacích ohrožení, nebezpečí a mimořádných událostí**.**
8.,9.	Seminář z psychologie	Duševní zdraví	Duševní hygiene Duševní rovnováha, relaxační techniky.
8.	Rodinná výchova	Rodinná výchova	Sexuální výchova. Bezpečné sexuální chování.Plánované rodičovství. Péče o dítě. Osobní bezpečí. Návykové látky. Netolismus.
9.	Občanská výchova	Výchova k občanství	Rasismus, xenofobie, extremismus. Právní řád ČR, ochrana lidských práv a svobod. Osobní rozvoj- životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, význam vůle, motivace, aktivity a osobní kázně při vlastním rozvoji.
9.	Chemie	Chemie	Drogy

Název programu	**Kyberšikana**
Typ programu	Blok primární prevence

Stručná charakteristika programu	Pomoc dětem vyhnout se nebezpečím internetu, zvýšení mediální a digitální gramotnosti, efektivní nácvik preventivních návyků. Zlepšení asertivní komunikace a kritického myšlení.Příběhy kyberšikany, prevence a řešení konfliktů.
Realizátor	Linkin Sphere
Cílová skupina	6.A,B
Počet žáků v programu	54
Počet hodin programu	2x3
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v dané problematice a uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Termín	15.12.26
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**On-line predátoři**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Pomoc dětem vyhnout se nebezpečím internetu, zvýšení mediální a digitální gramotnosti, efektivní nácvik preventivních návyků. Rozšíření povědomí o kybernetických hrozbách a možné ochraně v kyberprostoru.Zlepšení asertivní komunikace a kritického myšlení. Falešný profil, kybergrooming, sexting, obnažené fotografie.
Realizátor	Linkin Sphere
Cílová skupina	7.A,B
Počet žáků v programu	56
Počet hodin programu	2 x 3
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v dané problematice a uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Termín	17.12.26

Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**Povinnosti chodce v silničním provozu**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program zaměřený na seznámení s dopravní výchova a zásadami osobní bezpečnosti v silničním provozu.
Realizátor	Městská policie hl.m.Prahy
Cílová skupina	2.A,B,C
Počet žáků v programu	71
Počet hodin programu	3 X 1
Návaznost programu na cíle PPŠ	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Termín	Bude upřesněno
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**Zásady bezpečného chování v silničním provozu, dopravní značení**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program zaměřený na seznámení s dopravní výchova a zásadami osobní bezpečnosti v silničním provozu.
Realizátor	Městská policie hl.m.Prahy
Cílová skupina	3.A,B,C
Počet žáků v programu	64
Počet hodin programu	2 X 1

Návaznost programu na cíle PPŠ	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Termín	Bude upřesněn
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**Povinnosti cyklisty v silničním provozu**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program zaměřený na seznámení s dopravní výchova a zásadami osobní bezpečnosti v silničním provozu.
Realizátor	Městská policie hl.m.Prahy
Cílová skupina	4.A,B,
Počet žáků v programu	51
Počet hodin programu	2 X 2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Termín	Bude upřesněn
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**Základní pravidla pohybu cyklisty na pozemních komunikacích**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program zaměřený na seznámení s dopravní výchova a zásadami osobní bezpečnosti v silničním provozu.
Realizátor	Městská policie hl.m.Prahy
Cílová skupina	5.A,B,C

Počet žáků v programu	67
Počet hodin programu	3 X 2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v problematice rizikového chování, uvědomění si zodpovědnosti za své chování.
Termín	Bude upřesněn
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**„HIV/AIDS, HPV, kyberšikana a sex"**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Cílem je seznámit žáky s bezpečným chováním v oblasti vztahů a intimního života.
Realizátor	Česká společnost AIDS pomoc, z. s., Dům světla
Cílová skupina	9.A,B
Počet žáků v programu	52
Počet hodin programu	2x2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v dané problematice a uvědomění si zodpovědnosti za svoji budoucnost.
Termín	Bude upřesněn
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**Kamarádství, respekt**
Typ programu	Blok primární prevence

Stručná charakteristika programu	Žáci se zorientují v podobách kamarádství a budou moci sdílet a a porovnávat představy o kamarádství. Pomocí aktivit podpoří žáky v tolerance a respektuk odlišnostem.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	3.A,B,C
Počet žáků v programu	64
Počet hodin programu	3x2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v dané problematice a uvědomění si zodpovědnosti za svoji budoucnost.
Termín	14.,16.12, 2026
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**Vztahy a spolupráce**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Žáci se zorientují v pojmech kooperace a soutěž. Pojmenují zásady pro dobrou spolupráci. Spolupracují mimo obvyklé skupinky a vyzkouší si konstruktivní řešení nastalého problému.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	4.A,B
Počet žáků v programu	51
Počet hodin programu	2x2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v dané problematice a uvědomění si zodpovědnosti za svoji budoucnost.
Termín	16.,18.12. 2026
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**Vztahy a spolupráce**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Žáci se zorientují v pojmech kooperace a soutěž. Pojmenují zásady pro dobrou spolupráci. Spolupracují mimo obvyklé skupinky a vyzkouší si konstruktivní řešení nastalého problému.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	5.A,B,C
Počet žáků v programu	67
Počet hodin programu	3x2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v dané problematice a uvědomění si zodpovědnosti za svoji budoucnost.
Termín	18.12. 2026
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**Třídní pravudla**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Cílem programu je vytvořit věcná a konstruktivní pravidla, která povedou k podporujícímu klimatu ve třídě. Na tvorbě třídních pravidel se budou podílet žáci sami ve spolupráci s třídním učitelem.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	1.A, B, C
Počet žáků v programu	66
Počet hodin programu	3x2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Minimalizaci nerespektujícího a

	nevhodného chování a zajištění bezpečného třídního prostředí.
Termín	12.,18.2. 2027
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**Třídní pravudla**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Cílem programu je vytvořit věcná a konstruktivní pravidla, která povedou k podporujícímu klimatu ve třídě. Na tvorbě třídních pravidel se budou podílet žáci sami ve spolupráci s třídním učitelem.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	2.A, B, C
Počet žáků v programu	72
Počet hodin programu	3x2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Minimalizaci nerespektujícího a nevhodného chování a zajištění bezpečného třídního prostředí.
Termín	18.2., 26.2. 2027
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**Zdravé já**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Cílem programu je posílit psychickou odolnost a sebevědomí žáků. Program podporuje rozvoj pozitivního sebepojetí a sebehodnocení.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	7.A,B
Počet žáků v programu	56

Počet hodin programu	2x2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Žáci využívají nástroje a dovednosti k sebepodpoře i vzájemné podpořev psychicky náročných situacívh.
Termín	12.2., 26.2. 2027
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**NE – zdravý kolektiv**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Třídní kolektiv bude seznámen s pojmy šikana, konflikt, bezpečí, nepsaná pravidla a skupinové normy a s jejich významem pro třídní klima.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	5.A, B, C
Počet žáků v programu	67
Počet hodin programu	3x2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Žáci dovedou identifikovat žádoucí a nežádoucí chování v kolektivu a umí využívat odmítavé postoje vůči bezohlednému a nerespektujícímu jednání.
Termín	18.2., 16.3. 2027
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**Odpovědnost a právo**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program je zaměřen na seznámení se s právy a povinnostmi souvisejícími s dovršením 15. roku života.

Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	8.A,B
Počet žáků v programu	54
Počet hodin programu	2x2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v dané problematice a uvědomění si zodpovědnosti za svoji budoucnost. Umí posoudit morální hlediska svého jednání.
Termín	17.,18.3.2027
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**Alkohol a kouření**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Cílem programu je objasnit žákům reálná rizika spojená s užíváním alkoholu a cigaret a vyvrátit rozšířené mýty, které mohou ovlivňovat jejich postoj a chování vůči těmto návykovým látkám.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	3.A,B,C
Počet žáků v programu	64
Počet hodin programu	3x2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Žáci umí pojmenovat negativní dopady užívání kouření a alkoholu na zdraví i psychiku člověka.
Termín	17.3.,15.4. 2027
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**Alkohol a kouření**

Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Cílem programu je objasnit žákům reálná rizika spojená s užíváním alkoholu a cigaret a vyvrátit rozšířené mýty, které mohou ovlivňovat jejich postoj a chování vůči těmto návykovým látkám.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	4.A,B
Počet žáků v programu	51
Počet hodin programu	2x2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Žáci umí pojmenovat negativní dopady užívání kouření a alkoholu na zdraví i psychiku člověka.
Termín	18.3., 24.3. 2026
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**Digitální gramotnost**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Lektorující spolu se žáky pojmenují výhody a možná rizika používání digitálních technologií. Žáci získají rady a tipy, jak zvýšit svou digitální bezpečnost a společně zformulují zásady bezpečného užívání aplikací a sociálních sítí.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	5.A,B,C
Počet žáků v programu	67
Počet hodin programu	3x2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Žáci využívají rad a tipů k bezpečnému pohybu v on-line prostoru.
Termín	24.3., 6.4. 2026

Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**Nadužívání technologií**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program se zaměřuje na vědomé a zodpovědné užívání technologií. Žáci se seznámí s riziky, specifiky i důsledky netolismu. V rámci programu reflektují jakým způsobem tráví čas na internetu a jak to ovlivňuje jejich každodenní život.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	6.A,B
Počet žáků v programu	54
Počet hodin programu	2x2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Žáci umí rozpoznat varovné signály vznikající závislosti u sebe i u druhých.
Termín	18.3., 2.4. 2026
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**Nadužívání a závislost**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Cílem programu je představit žákům širokou škálu oblastí, na nichž může být člověk závislý, a zvýšit povědomí žáků o znacích a faktorech spojených se závislostmi. Rovněž se seznámí s fázemi rozvoje závisl
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	7.A,B
Počet žáků v programu	56
Počet hodin programu	2x2

Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Žák má nacvičený způsob odmítnutí užívání návykových látek.
Termín	2.,4.4. 2026
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**Nelegální drogy**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program se zaměřuje na rizika užívání legálních a nelegálních drog v bio-psycho-sociálním kontextu. Žáci budou informováni o nelegálních typech nelegálnívh látek a o dopadech jejich užívání.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	8.A,B
Počet žáků v programu	54
Počet hodin programu	2x2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Žáci umí rozlišit mýty a skutečné dopady užívání nelegálních drog.
Termín	2.4., 21.4. 2026
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**Odpovědnost a právo**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program je zaměřen na seznámení se s právy a povinnostmi souvisejícími s dovršením 15. roku života.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	9.A,B
Počet žáků v programu	52

Počet hodin programu	2x2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v dané problematice a uvědomění si zodpovědnosti za svoji budoucnost a umí posoudit morální hlediska svého jednání.
Termín	21.4. 2027
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**Městečko Kybernetov**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Blok zaměřený na bezpečné chování v online prostředí hravou formou.
Realizátor	Městská knihovna Hloubětín
Cílová skupina	2.A,B,C
Počet žáků v programu	72
Počet hodin programu	1x2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování.
Termín	26.10., 3.11.,2.12.26
Zodpovědná osoba	PhDr. Ing. Hana Kindlová

Název programu	**Emocionální orchestr**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Blok zaměřený na emoce a jejich rozpoznávání, jejich bezpečné vyjadřování pomocí tónů, pohybu, barev a příběhů z knih. Blok je zaměřen na týmovou spolupráci.
Realizátor	Městská knihovna Hloubětín
Cílová skupina	1.A,B,C

Počet žáků v programu	66
Počet hodin programu	1x2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování.
Termín	4.11., 11.11.,7.12.26
Zodpovědná osoba	PhDr. Ing. Hana Kindlová

Název programu	**Čas proměn – pro dívky** **Na startu mužnosti – pro chlapce**
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Dospívání a změny, které ho provázejí.
Realizátor	MPedu z.s.
Cílová skupina	6.A,B
Počet žáků v programu	56
Počet hodin programu	2 x 2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Prevence rizikového chování dětí
Ukazatel úspěšnosti	Orientace žáků v dané problematice a schopnost praktického využití získaných dovedností.
Termín	2.11.26
Zodpovědná osoba	Hana Žáčková, ŠMP

Název programu	**Partnerství 1. a 9. tříd**
Typ programu	Blok primární prevence

Stručná charakteristika programu	Žáci 9. ročníku navazují partnerství se žáky 1. tříd. Provázejí je prvním rokem školní docházky, usnadňují zvládnutí nových situací. Navzájem pro sebe pořádají akce v rámci i mimo školu. Během roku si pomáhají a navzájem se nejenom organizovaně, ale i zcela spontánně navštěvují. Společně během roku tráví i několik hodin výuky.
Realizátor	třídní učitelé
Cílová skupina	9. A, B, 8.A a 1.A,B,C
Počet žáků v programu	52+25+66
Počet hodin programu	Po celý školní rok
Návaznost programu na cíle PPŠ	Projekt má za cíl formování kladných mezilidských vztahů na úrovni žák – žák. Zároveň posilovat pozitivní vztah ke škole a tím eliminovat záškoláctví. Upevňovat pozitivní sociální vztahy a tím minimalizovat negativní vztahy mezi žáky a možnosti vzniku šikany.
Termín	Po celý školní rok
Zodpovědná osoba	PhDr. Ing. Hana Kindlová

Název programu	**Lyžařský kurz**
Stručná charakteristika programu	Žáci si vyzkouší sportovní výuku mimo školu, zapojí se do řady aktivit, které slouží ke stmelení kolektivu, upevnění vztahů žák – žák, žák – učitel.
Realizátor	ZŠ Ratibořická
Cílová skupina	7.A,B
Počet hodin programu	2x 36
Návaznost programu na cíle PPŠ	Posilování koheze třídních kolektivů .
Termín konání	10.1. – 16.1. 2027
Zodpovědná osoba	PhDr.Hana Kindlová, ředitelka školy, Mgr. Petr Měšťan

Název programu	**Předvánoční jarmark**

Stručná charakteristika programu	Akci organizují žáci školy. Ve spolupráci s třídními učiteli připraví jednotlivé stánky, vypracují propagaci akce. Spolupracují žáci napříč ročníky. Do akce jsou rovněž zapojeni rodiče žáků. Výtěžek bude po dohodě věnován na dobročinné účely.
Realizátor	ZŠ Ratibořická
Cílová skupina	Žáci celé školy
Počet hodin programu	5
Návaznost programu na cíle PPŠ	Posilování koheze žáků celé školy, rodičů a školy.
Termín konání	10.12. 2026
Zodpovědná osoba	PhDr.Hana Kindlová, ředitelka školy

Specifická prevence

Název programu	**Adaptační kurz**
Typ programu	zážitkový
Stručná charakteristika programu	Aktivity zaměřené na seznámení, komunikaci, spolupráci mezi žáky, zlepšení sociálních dovedností a na spolupráci žáků s třídním učitelem.
Realizátor	o.s. Projekt Odyssea
Cílová skupina	6.A, B
Počet žáků v programu	52
Počet hodin progr.	16 +16
Návaznost programu na cíle PPŠ	Rozvoj sociálních dovedností a zvyšování odolnosti žáků vůči rizikovému chování.
Ukazatel úspěšnosti	Koheze kolektivu, snížení či eliminace projevů soc. patologických jevů.
Termín	21.9.-23.9., 23.9.-25.9.2026
Zodpovědná osoba	VP, ŠMP, TU

Selektivní prevence

Název programu	**Práce se třídou 8.A**

Stručná charakteristika programu	Struktura: 1.vstup - 1.hod. konzultace s tř.uč., 2.hod. úvodní dotazníkové šetření, 2. vstup – 5 hod. práce se třídou,1 hod. konzultace s tř.uč. 3.vstup – 5 hod. práce se třídou, 1 hod. konzultace s tř.uč.
Realizátor	Proxima Sociale
Cílová skupina	8.A
Počet hodin programu	11 + 3
Návaznost programu na cíle PPŠ	Nastavení pravidel v rámci koktivu a při výuce. Nastartovat u žáků změnu v chování a přístupu k výuce, respekt k autoritám i k sobě navzájem. Uvědomit si důsledky svého chování a přijmout za ně zodpovědnost.
Termín konání	22.10., 6.11., 24.11.26
Zodpovědná osoba	PhDr.Hana Kindlová, ředitelka školy

Rodiče

Název programu	**Den otevřených dveří**
Stručná charakteristika programu	V rámci Dne otevřených dveří se mohou rodiče seznámit s činností školy během vyučování a zároveň zhlédnou vystoupení a ukázkové hodiny připravené jednotlivými třídami.
Realizátor	ZŠ Ratibořická
Počet hodin programu	6
Termín konání	14.1. 2027
Zodpovědná osoba	TU, PhDr.Hana Kindlová, ředitelka školy

Poznámka: PPŠ je během roku aktualizován

Příloha č. 1

Krizový plán

Program proti šikanování včetně postupu řešení při výskytu šikany a kyberšikany

Školní program proti šikanování vychází z následujících dokumentů:

1. Metodické doporučení k prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, MŠMT č.j. 2191/2010-28.
2. Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školských zařízeních.
3. Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování ve školách a školských zařízeních č.j. 22294/2013-1.
4. Využití právních opatření při řešení problémového chování žáků na školách

Charakteristika šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky např. v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků.

Rovněž se může realizovat prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu. Je to zneužití ICT, zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu. Kyberšikanou není oprávněná kritika na internetu bez zlého úmyslu, bez nadávek a ponižování.

Za šikanování se nepovažuje škádlení a agrese, která nemá znaky šikanování (chybí nepoměr sil, když oběť se neumí nebo z různých příčin nemůže bránit).

Odpovědnost školy chránit děti před šikanou a kyberšikanou

Škola má jednoznačnou odpovědnost za svoje žáky. V souladu s ustanovením § 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání jsou školy a školská zařízení povinny zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování. Z tohoto důvodu pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předchází, jeho projevy neprodleně řeší a každé jeho oběti poskytne okamžitou pomoc.

Škola má ohlašovací povinnost při výskytu šikany v následujících případech:

- dojde-li v souvislosti se šikanou k jednání, které by mohlo naplňovat znaky přestupku nebo trestného činu, obrací se škola na Policii ČR. Trestní oznámení je možné podat také na státní zastupitelství.
- dojde-li k šikaně v průběhu vyučování, s ním souvisejících činností anebo poskytování školských služeb, má škola povinnost tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci jak žáka, který byl útočníkem, tak žáka, který byl obětí
- škola ohlašuje orgánu sociálně právní ochrany dětí takové skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dítě je v ohrožení buď proto, že ho ohrožuje někdo jiný nebo proto, že ohrožuje svým chováním samo sebe

Školní program proti šikanování je nejúčinnějším způsobem, jak ochránit děti před šikanou. Zahrnuje v sobě metody řešení a další opatření zaměřená přímo na nápravu šikanování. Navazuje na všeobecnou prevenci rizikového chování ve škole a tedy na školní PPŠ.

Základní komponenty školy pro řešení šikany a kyberšikany

1. zmapování situace ve škole – analýza a evaluace
2. motivování pedagogů pro účinnou prevenci i řešení šikany
3. společné vzdělávání a supervize všech pedagogů v oblasti prevenci šikany
4. ustanovení preventivního týmu (výchovné komise)
5. společný postup při řešení šikanování (dva základní scénáře)
6. primární prevence ve třídních hodinách
7. primární prevence ve výuce
8. primární prevence ve školních i mimoškolních programech mimo vyučování
9. ochranný režim (demokraticky vytvořený smysluplný školní řád, účinné dohledy učitelů)
10. spolupráce s rodiči (seznámení s nekompromisním boje školy proti šikaně na třídních schůzkách – informace o školním řádu)
11. školní poradenské služby poskytované výchovnou poradkyní a metodičkou prevence
12. spolupráce se specializovanými zařízeními (PPP, Policie ČR, speciální pedagogové, psychologové, preventivní organizace – např. Prak o.s.)
13. vztahy se školami v okolí (domluva ředitelů na spolupráci při řešení šikany, kdy se jí účastní žáci z různých škol)

Postup řešení při výskytu šikany a kyberšikany ve škole

Školní metodička prevence po konzultaci s preventivním týmem, na podkladě kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování rozhodne, zda řešení zvládne škola sama, nebo si povolá odborníka specialistu. Z tohoto důvodu má škola vypracované dva scénáře pro řešení šikany.

První scénář je určen pro řešení počáteční obyčejné šikany. Důvodem je fakt, že těchto obyčejných počátečních šikan je nejvíce a tvoří obrovské podhoubí pro rozbujení pokročilých a neobvyklých šikan. Druhý scénář je určený k řešení výbuchu skupinového násilí, tzv. školního lynčování. V tomto případě nelze čekat na odborníka-specialistu, protože je oběť ohrožena bezprostředně na zdraví a později je většinou nemožné případ vyšetřit. Škola proto nejprve zakročí sama, vyřeší akutní problém a později jej řeší za pomoci odborníka.

Scénář pro obyčejnou počáteční šikanu a kyberšikanu

1. odhad závažnosti onemocnění skupiny a stanovení formy šikany
2. rozhovor s dětmi, které na šikanu upozornily a oběťmi
3. nalezení vhodných svědků, v případě kyberšikany zajištění důkazních materiálů
4. individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků, hrubou chybou je konfrontace oběti s agresory)
5. ochrana oběti
6. předběžná diagnóza a volba ze dvou typů rozhovoru: a) rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření), b) rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku)

7. realizace vhodné metody: a) metoda usmíření, b) metoda vnějšího nátlaku (výchovný pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči)
8. třídní hodina: a) efekt metody usmíření, b) oznámení potrestání agresorů, c) rozhovor s rodiči oběti
9. třídní schůzka
10. práce s celou třídou

Základní krizový scénář pro výbuch pokročilé šikany a kyberšikany –

Poplachový plán pro tzv. školní lynčování

A. První (alarmující) kroky pomoci

1. zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany
2. bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí

B. Příprava podmínek pro vyšetřování

1. zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy
2. zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi
3. pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře)
4. oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům

C. Vyšetřování

1. rozhovor s obětí a informátory
2. nalezení nejslabších článků nespolupracujících svědků
3. individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky
4. rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory) s obětí (oběťmi)

D. Léčba

1. Metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny

Nápravná opatření

1. Škola použije pro zastavení násilí agresorů běžná, ale i mimořádná nápravná opatření:

- výchovná opatření (napomenutí a důtka TU, důtka ŘŠ) – výchovná opatření navrhuje preventivní tým a schvaluje Pedagogická rada)
- snížení známky z chování
- převedení do jiné třídy, pracovní či výchovné skupiny (je třeba individuálně posoudit efektivitu tohoto opatření, aby nedošlo k přesunutí šikany do nového prostředí a podmínek)
- ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení střediska výchovné péče, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v diagnostickém ústavu

- ředitelka školy podá návrh orgánu sociálně-právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu

2. Dále pracujeme s agresorem (vedení k náhledu na vlastní chování, motivy apod.) i s obětí šikany. V případě potřeby doporučíme zákonnému zástupci péči dítěte v PPP, SVP nebo jiných odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů, případně převedení do jiné třídy.
3. Pro nápravu situace ve skupině vždy pracujeme s celým třídním kolektivem. Je nezbytné vypořádat se i s traumaty těch, kteří přihlíželi, ale nezasáhli (mlčící většina či menšina) apod.
4. Při nápravě šikanování bude situace projednaná s rodiči agresora i oběti, vždy odděleně. Jednání s rodiči budou přítomni: vedení školy, výchovná poradkyně, metodička prevence, třídní učitel. Rodiče budou informováni o závěrech a zjištěních školy a domluví se na dalších opatřeních. Škola volí taktní přístup, všechny informace jsou důvěrné. V případě zájmu rodičů nabídne škola rodičům agresora i oběti odbornou pomoc. Kontakty jsou k dispozici u ŠMP nebo výchovné poradkyně.

Spolupráce se specializovanými institucemi

1. Při předcházení případům šikany a při jejich řešení spolupracuje vedení školy, školní metodička prevence, výchovná poradkyně s dalšími institucemi a orgány zejména:

- v resortu školství – s PPP, SVP, speciálně pedagogickými centry (v případě integrovaných dětí na běžných školách),
- v resortu zdravotnictví – s pediatry a odbornými lékaři, dětskými psychology, psychiatry a zařízeními, která poskytují odbornou poradenskou a terapeutickou péči, včetně individuální a rodinné terapie,
- v resortu sociální péče – s oddělením péče o rodinu a děti, s oddělením sociální prevence (možnost vstupovat do každého šetření, jednat s dalšími zainteresovanými stranami, s rodinou), případně s organizacemi specializujícími se na prevenci a řešení šikany

2. Při poskytování poradenských služeb, např. při intervenčních programech předem informujeme žáky, včetně jejich zákonných zástupců. Využíváme informovaný souhlas. Výstupem práce externí odborné instituce je vždy písemná zpráva s adekvátními informacemi. Aby byly pro školu informace relevantní, dohodne vždy před započetím poradenských služeb obsah a rozsah práce.
3. Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění), ředitelka školy oznámí tuto skutečnost Policii ČR.

4. Ředitelka školy oznámí orgánu sociálně-právní ochrany dítěte skutečnosti, které ohrožují bezpečí a zdraví žáka. Pokud žák spáchá trestný čin (provinění), popř. opakovaně páchá přestupky, ředitelka školy zahájí spolupráci s orgány sociálně-právní ochrany dítěte bez zbytečného odkladu.

Webové stránky s tématikou školní šikany a kyberšikany:

www.sikana.org.

www.e-nebezpeci.cz

www.ncbi.cz

Kontakty:

Sdružení Linka bezpečí, www.linkabezpeci.cz

Poradna webu Minimalizace šikany, www.minimalizacesikany.cz

Internet poradna, www.internetporadna.cz

Kontaktní centrum, které přijímá hlášení, týkající se nezákonného a nevhodného obsahu internetu, www.Horka-linka.cz

Poradna E-Bezpeci – poradenská linka zaměřená na prevenci rizikového chování na Internetu, www.napisnam.cz

Postup školy při výskytu nebo užití alkoholu ve škole

Zpracováno podle Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 21291/2010-28

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat.

Školním řádem škola stanovuje zákaz užívání alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování i na všech akcích školou pořádaných.

Podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem.

Konzumace alkoholu ve škole

1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2) Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.

4) V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a zavolá lékařskou službu první pomoci.
5) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy (sepsání stručného záznamu, který založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy).
6) V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany dítěte vyžadovat pomoc.
8) Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky.
9) Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.
10) V případě uživatelova zájmu nebo zájmu zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
11) Z konzumace alkoholu ve škole je třeba vyvodit opatření stanovené školním řádem. Za rizikové a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.

Nález alkoholu ve škole

1) V případě, kdy pracovníci školy **naleznou v prostorách školy alkohol**, postupují takto:
a) Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
b) O nálezu ihned uvědomí vedení školy.
c) Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
d) Zpracují stručný záznam o události.

2) V případě, kdy pracovníci školy **zadrží u některého žáka alkohol**, postupují takto:
a) Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu.
b) O nálezu ihned uvědomí vedení školy.
c) O nálezu sepíší stručný záznam (datum, místo a čas nálezu a jméno žáka). Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru je přítomno vedení školy. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.
d) O nálezu vyrozumí škola zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgány sociálně-právní ochrany dítěte.
e) V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

Webové stránky s tématikou alkoholu u školních dětí:

www.alkoholmetr.cz

www.alkoholik.cz

www.promilesms.cz

www.msmt.cz/socialni-programy/prevence-uzivani-tabaku-alkoholu-a-jinych-drog-u

Postup školy při výskytu a konzumaci tabákových výrobků a elektronických cigaret (EC) ve škole

Ve vnitřních i vnějších prostorách všech typů škol je zakázáno kouřit, používat elektronické cigarety, požívat nikotinové lyfty a všechny výrobky obsahující nikotin. Prostory školy jsou označeny viditelným textem doplněným grafickou značkou zákazu kouření. Školním řádem je kouření v prostorách školy zakázáno a stanovena opatření za jejich porušování.

Konzumace tabákových výrobků a EC ve škole

1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků a EC v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2) Tabákový výrobek a EC je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3) Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy (sepsání stručného záznamu, který metodik školní prevence založí do své agendy).
4) V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.
5) V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dítěte. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce nebo jiných subjektů vyžadovat pomoc.
6) Z konzumace tabákových výrobků ve škole budou vyvozená opatření stanovená školním řádem.

Webové stránky s tématikou konzumace tabákových výrobků u školních dětí:

www.niquitin.cz/jak-prestat-kourit

www.modernijenekourit.cz

www.dokurte.cz

Postup školy při výskytu, užití nebo distribuci návykových látek

Zakázána je výroby, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek (dále jen NL), a to bez ohledu na věk žáků a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek.

1) Školním řádem škola stanovuje zákaz užívání NL a jejich distribuci a přechovávání. Současně stanovuje zákaz vstupu do školy pod jejich vlivem. Školním řádem stanovuje rovněž tyto sankce za porušení zákazu (kázeňské postihy). Porušení zákazu bude vždy projednáváno na Pedagogické radě za účelem hodnocení klasifikace chování žáka.
2) Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení NL a jedů podle § 283 až 287 trestního zákona a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, se sám vystavuje trestnímu stíhání. Překazit takový čin lze tím, že ho včas oznámí orgánům Policie ČR nebo státnímu zástupci.

Konzumace NL ve škole

1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci NL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

2) Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat. O události se sepíše stručný zápis. Tento zápis založí školní metodik prevence a vyrozumí vedení školy.

3) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.

4) V případě, kdy je žák pod vlivem NL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.

5) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.

6) V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.

7) V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.

8) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.

9) Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval NL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy). Zákonný zástupce má právo se písemně vyjádřit k této skutečnosti a postupu školy.

10) Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.

11) V případě uživatelova zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.

12) Z konzumace NL ve škole je třeba vyvodit opatření stanovená školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. **Distribuce je trestným činem, užívání NL je hrubým porušením školního řádu!**

13) Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za rizikové a protiprávní jednání.

Distribuce NL ve škole

1) Distribuce NL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.

2) Přechovávání NL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin, ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.

3) Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci NL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.

4) Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany dítěte.

5) Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsaným níže.

Nález NL ve škole

A. V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto

1) Látku nepodrobují žádnému testu.

2) O nálezu ihned uvědomí vedení školy spolu s písemným záznamem.

3) O nálezu vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

4) V případě časové překážky na straně Policie se doporučuje za přítomnosti dalšího pedagogického pracovníka vložit látku rukavicemi do obálky, napsat datum, čas a místo nálezu.

Obálku přelepit, opatřit razítkem školy, podpisem a uložit do školního trezoru. Následně předat Policii.

B. V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

1) Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu.

2) O nálezu ihned uvědomí vedení školy.

3) O nálezu vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.

4) O nálezu sepíší pracovníci školy stručný zápis, ve kterém je uveden nález látky, datum, místo, čas nálezu a jméno žáka. Pokud žák odmítá zápis podepsat, uvede pracovník školy tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomno vedení školy.

5) V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

C. V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou NL u sebe, postupují takto:

1) Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu, respektive provinění v případě nezletilých osob, nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.

2) Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce nezletilého žáka.

3) Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

Webové stránky s tématikou konzumace NL u školních dětí:

www.drogy-info.cz

www.prevence-info.cz

www.drogy.net

www.iporadna.cz/drogy/index.php

Příloha č. 2

EVALUACE